

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

بررسی قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: محمدحسین آزادی

■ بیان مسئله

آزادی اطلاعات یکی از عناصر مهم «شفافیت» است. کشورهای توسعه یافته برای تحقق اهداف مهمی همچون مبارزه با فساد، ارتقای اعتماد عمومی به حکومت، کارآمدی نظام اداری و پاسخگویی، پروژه بزرگی موسوم به شفافیت را تعریف و اجرا کرده‌اند که عناصر متعددی نظیر اعلام دارایی مقامات، معلوم شدن وضعیت تعارض منافع در انجام وظایف قانونی، تحدید حریم خصوصی مقامات عمومی، گسترش حمایت‌ها از آزادی بیان و حمایت از منتقدان و افشاگران را در درون خود دارد. حق دسترسی به اطلاعات یکی از اجزای مهم این پروژه است. هدف پروژه شفافیت آن است که فرهنگ شفافیت را جایگزین فرهنگ اسرارگویی کند. منظور از فرهنگ اسرارگویی این است که حکومت، اصل را بر نامحرم بودن مردم گذاشته باشد و آگاهی آنها از چندوچون امور جامعه را به صلاحدید خود منوط کرده باشد. آزادی اطلاعات یکی از ابزارهای مهم تغییر فرهنگ اسرارگویی به سمت فرهنگ شفافیت است. اما این امر نه ظرف مدت زمان کم، شدنی است و نه به معنای نفی کامل تأسیس‌ها و نهادهای حافظ اسرار یا محرمانگی (نظیر امنیت ملی) است. امروزه، تأثیرات مثبت و سازنده حق دسترسی به اطلاعات موجب شده است که حرکت سراسری به سمت حق دسترسی به اطلاعات آغاز شود. به طوری که در حال حاضر در سطح ملی بیش از ۴۰ کشور جهان، اصل آزادی اطلاعات را در قانون اساسی خود شناسایی کرده‌اند و بیش از ۱۰۰ کشور نیز قانون آزادی اطلاعات را تصویب کرده‌اند. (انصاری، ۱۳۹۷، ۱۴).

در کشور ما نیز در سطوح مختلف بر شفافیت تأکید و در اسناد و قوانین بالادستی مطرح شده است. رهبر معظم انقلاب نیز در دیداری به تاریخ ۹۷/۰۷/۲۳ شفافیت را در همه مسائل به غیر از امور جنگی لازم دانسته و این مهم را یک اصل اسلامی و جزو سیره عملی امیرالمؤمنین علی علیه السلام و از حقوق شهروندان دانستند.

در نظام حقوقی ایران، اصول مختلفی در قانون اساسی تکالیفی را بر عهده دولت جمهوری اسلامی ایران گذاشته است که با شناسایی و اعمال حق دسترسی به اطلاعات ملازمه دارند. به طور مثال اصل ۲۴ بر «آزادی مطبوعات»، اصل ۶۹ بر «علنی بودن مذاکرات مجلس»، اصل ۱۶۵ بر «علنی بودن محاکم» و اصل ۱۷۵ بر «آزادی نشر افکار در سازمان صداوسیما» تصریح کرده‌اند.

با توجه به اصول مذکور، لایحه آزادی اطلاعات در سال ۱۳۸۳ به مجلس شورای اسلامی تقدیم شد. مجلس پس از حدود چهار سال بحث و بررسی درباره جنبه‌های مختلف این لایحه، آن را با اصلاحاتی اساسی در تاریخ ۱۳۸۷/۲/۲۵ تصویب کرد. یکی از مهم‌ترین اصلاحات مجلس در عنوان این لایحه بود که از «آزادی اطلاعات» به «انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات» تغییر داده شد. پس از تصویب این قانون از سوی مجلس، رئیس جمهور وقت از امضای این قانون و ابلاغ آن برای اجرا امتنا کرد. رئیس وقت مجلس دستور انتشار

قانون در روزنامه رسمی را صادر کرد اما به دلیل عدم تصویب آیین‌نامه اجرایی قانون از سوی دولت وقت، اجرای این قانون تا سال ۱۳۹۳ متوقف ماند. در این سال نخست، قانون برای اجرا ابلاغ شد، سپس کمیسیون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات به دستور رئیس جمهور وقت تشکیل و یکی از آیین‌نامه‌های اجرایی قانون نیز تصویب شد. آیین‌نامه دیگر در سال ۱۳۹۴ و آیین‌نامه سوم نیز همان سال تصویب شد و شرایط برای اجرای این قانون فراهم شد (انصاری، ۱۳۹۷، ۱۸).

در سال ۱۳۹۵ «سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات» با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات طراحی شد و در خرداد سال ۱۳۹۶ سامانه ملی «iranfoia.ir» راه‌اندازی و اداره آن بر عهده دبیرخانه کمیسیون قرار گرفت.

در این اثر پژوهشی به بررسی این قانون و سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات به عنوان مبادی دریافت اطلاعات توسط شهروندان می‌پردازیم.

■ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات

براساس قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات که مشتمل بر ۶ فصل، ۲۳ ماده و ۷ تبصره است، هر شخص ایرانی حق دسترسی به اطلاعات مؤسسات عمومی و خصوصی را دارد، مگر آن که قانون منع کرده باشد. ماده ۵ - مؤسسات عمومی مکلفند اطلاعات موضوع این قانون را در حداقل زمان ممکن و بدون تبعیض در دسترسی مردم قرار دهند.

ماده ۷- مؤسسه عمومی نمی‌تواند از متقاضی دسترسی به اطلاعات هیچ‌گونه دلیل یا توجیهی جهت تقاضایش مطالبه کند.

ماده ۸ - مؤسسه عمومی یا خصوصی باید به درخواست دسترسی به اطلاعات در سریع‌ترین زمان ممکن پاسخ دهد و در هر صورت مدت زمان پاسخ نمی‌تواند حداکثر بیش از ده روز از زمان دریافت درخواست باشد.

ماده ۲۲- ارتکاب عمدی اعمال زیر جرم می‌باشد:

الف - ممانعت از دسترسی به اطلاعات برخلاف مقررات این قانون.

ب - هر فعل یا ترک فعلی که مانع انجام وظیفه کمیسیون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات یا وظیفه اطلاع‌رسانی مؤسسات عمومی برخلاف مقررات این قانون شود.

ج - امحاء جزئی یا کلی اطلاعات بدون داشتن اختیار قانونی.

د - عدم رعایت مقررات این قانون در خصوص مهلت‌های مقرر.

به موجب ماده ۱۸ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات کمیسیون با ترکیب فراقوه‌ای به‌عنوان مرجع ناظر و پیشران قانون، برای نظارت بر حسن اجرای قانون، رفع اختلافات و بررسی سایر مسائل و موضوعات مرتبط با رعایت قانون از سوی مؤسسات عمومی به دستور رئیس جمهور در سال ۱۳۹۳ تشکیل شد.

- ۱) وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی (رئیس کمیسیون)
- ۲) وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات
- ۳) وزیر اطلاعات
- ۴) وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
- ۵) رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور
- ۶) رئیس دیوان عدالت اداری
- ۷) رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی
- ۸) دبیر شورای اجرایی فناوری اطلاعات کشور

قانون مذکور، تنها قانون ناظر بر شفافیت امور عمومی در کشور است که کلیه مؤسسات عمومی، مؤسسات خصوصی ارائه دهنده خدمات عمومی و مؤسسات خصوصی را شامل می‌شود و برای همه شهروندان، حق دسترسی بدون تبعیض به اطلاعات این مؤسسات را شناسایی کرده است.

شناسایی و تضمین حق مزبور با گسترش شریع شبکه‌های اجتماعی به یکی از مهمترین مصادیق تحقق حقوق شهروندی در نظام حقوقی ایران تبدیل شده است.

تأکید و تصریح به لزوم رعایت حق دسترسی مردم به اطلاعات در مواد ۳۰ و ۳۱ منشور حقوق شهروندی که در سال ۱۳۹۵ از سوی رئیس جمهور وقت به عنوان برنامه و خط مشی دولت ابلاغ شد همه مسئولان، کارگزاران و کارکنان نظام را ملزم می‌کند تا رعایت و اجرای قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات را جدی بگیرند.

پیامدهای اجرایی شدن قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات:

- ۱) زمینه تحقق رؤیای پاسخگو کردن دولت‌ها و شفاف سازی عملکرد آنها و مطالبه گری مردم
- ۲) افزایش آگاهی مردم نسبت به حقوق و تکالیفشان و باز شدن دیدگاه‌های آنها نسبت به موقعیتی که دارند
- ۳) مردم می‌توانند به آسانی برای آینده برنامه‌ریزی و پیش‌بینی کنند و همچنین عملکرد اداره کشور را نیز به طور شفاف رصد کنند
- ۴) فراهم نمودن زمینه انتخاب آگاهانه
- ۵) جلوگیری از فساد اداری و رانت‌های اطلاعاتی
- ۶) شفافیت عملکرد دولت‌ها
- ۷) ایجاد بستر نظارت عمومی و کشف و مقابله با فساد و واسطه‌گری
- ۸) کاهش رفت و آمدهای غیرضرور

■ استثنائات دسترسی به اطلاعات

بند اول - اسرار دولتی:

ماده ۱۳- در صورتی که درخواست متقاضی به اسناد و اطلاعات طبقه‌بندی شده (اسرار دولتی) مربوط باشد مؤسسات عمومی باید از در اختیار قرار دادن آنها امتناع کنند. دسترسی به اطلاعات طبقه‌بندی شده تابع قوانین و مقررات خاص خود خواهد بود.

بند دوم - حمایت از حریم خصوصی:

ماده ۱۴- چنانچه اطلاعات درخواست شده مربوط به حریم خصوصی اشخاص باشد و یا در زمره اطلاعاتی باشد که با نقض احکام مربوط به حریم خصوصی تحصیل شده است، درخواست دسترسی باید رد شود.

ماده ۱۵- مؤسسات مشمول این قانون در صورتی که پذیرش درخواست متقاضی متضمن افشای غیرقانونی اطلاعات شخصی درباره یک شخص حقیقی ثالث باشد باید از در اختیار قرار دادن اطلاعات درخواست شده خودداری کنند، مگر آن‌که:

الف - شخص ثالث به نحو صریح و مکتوب به افشاء اطلاعات راجع به خود رضایت داده باشد.

ب - شخص متقاضی، ولی یا قیم یا وکیل شخص ثالث، در حدود اختیارات خود باشد.

ج - متقاضی یکی از مؤسسات عمومی باشد و اطلاعات درخواست شده در چهارچوب قانون مستقیماً به وظایف آن به عنوان یک مؤسسه عمومی مرتبط باشد.

بند سوم - حمایت از سلامتی و اطلاعات تجاری:

ماده ۱۶- در صورتی که برای مؤسسات مشمول این قانون با مستندات قانونی محرز باشد که در اختیار قرار دادن اطلاعات درخواست شده، جان یا سلامت افراد را به مخاطره می‌اندازد یا متضمن ورود خسارت مالی یا تجاری برای آنها باشد، باید از در اختیار قرار دادن اطلاعات امتناع کنند.

بند چهارم - سایر موارد:

ماده ۱۷- مؤسسات مشمول این قانون مکلفند در مواردی که ارائه اطلاعات درخواست شده به امور زیر لطمه وارد می‌نماید از دادن آنها خودداری کنند.

الف - امنیت و آسایش عمومی.

ب - پیشگیری از جرائم یا کشف آنها، بازداشت یا تعقیب مجرمان.

ج - ممیزی مالیات یا عوارض قانونی یا وصول آنها.

د - اعمال نظارت بر مهاجرت به کشور.

تبصره ۱- موضوع مواد (۱۳) الی (۱۷) شامل اطلاعات راجع به وجود یا یروز خطرات زیست محیطی و تهدید سلامت عمومی نمی‌گردد.

تبصره ۲- موضوع مواد (۱۵) و (۱۶) شامل اطلاعاتی که موجب هتک عرض و حیثیت افراد یا مغایر عفت عمومی و یا اشاعه فحشا می‌شود، نمی‌گردد.

■ خدمات سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات

با گذشت پنج سال از اجرای قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات و ایجاد بسترهای تقنینی و آموزشی و اطلاع‌رسانی برای موضوع شفافیت و دسترسی عمومی به اطلاعات مؤسسات و نهادهای عمومی و خصوصی مهمترین گام برای تحقق حق آگاهی و دسترسی مردم به اطلاعات دستگاه‌های اجرایی و پاسخگویی آنها برداشته شد. با نگاهی به سامانه ملی «iranfoia.ir» به عنوان بستر قانونی ثبت درخواست شهروندان و پاسخگویی و اجرای قانون دسترسی به اطلاعات مشاهده می‌شود بیش از ۱۷۰۰ دستگاه و نهاد و سازمان در این سامانه فعال هستند.

جدول ۱ گزارش کلی اتصال مؤسسات مشمول قانون به سامانه

سال فعالیت سامانه	تعداد پاسخ به مردم
۹ ماهه سال ۱۳۹۶	۳۳۸
سال ۱۳۹۷	۲۳۷
سال ۱۳۹۸	۴۴۹
سال ۱۳۹۹	۶۰۵
سال ۱۴۰۰	۹۷
مجموع او سیما	۱۷۲۶

دستگاه‌های زیر تاکنون به سامانه ملی انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات متصل شده اند:

- قوه قضائیه (سازمان ثبت اسناد، پزشکی قانونی، دادرها و دادگاه‌ها، دیوان عالی و...)
- شورای نگهبان
- سازمان صداوسیما
- بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی
- زیرمجموعه‌های وزارت صمت (ایمیدرو و ایدرو)
- نیروی انتظامی
- ستاد اجرایی فرمان امام (ره)
- صندوق ذخیره فرهنگیان
- شوراهای اسلامی شهر و روستا
- اتاق اصناف
- بنیاد بهره‌وری موقوفات آستان قدس رضوی
- اتاق اصناف
- سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور
- اتحادیه کانون‌های سراسری وکلای دادگستری (اسکودا)

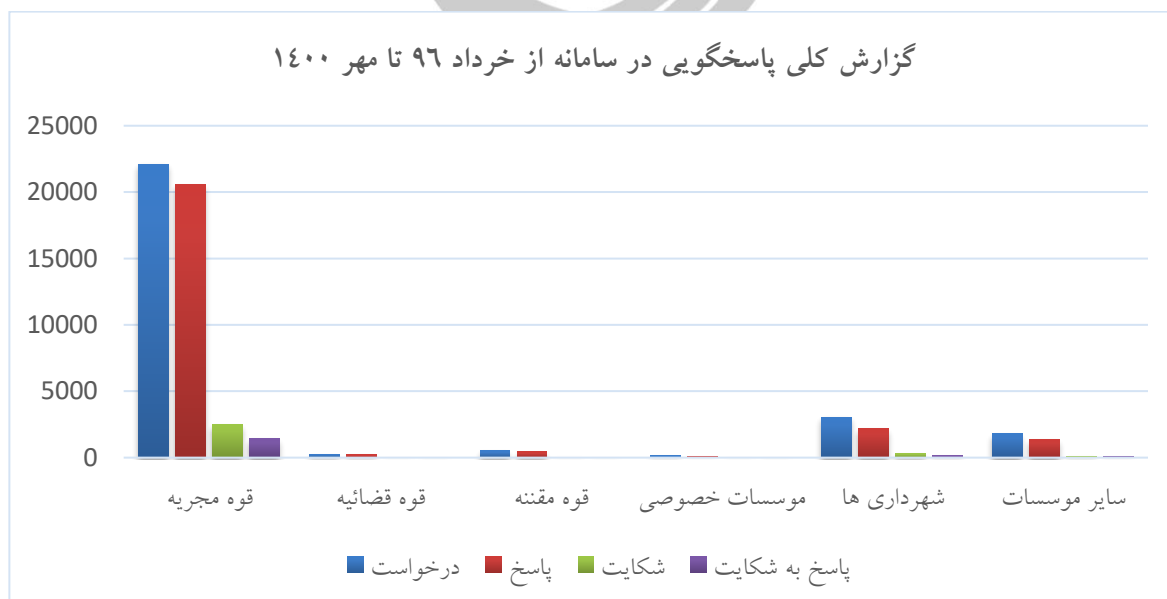
بنابر اعلام متصدیان سامانه دستگاه‌های مشمول و مؤسسات غیرفعال در سامانه مطابق جدول زیر است:

جدول ۲ تعداد دستگاه‌های مشمول و غیرفعال در سامانه

غیرفعال	مشمول	حوزه
۱۵۲	۹۲۹	قوه مجریه
۱	۱۰	قوه مقننه
۱۰	۱۶	قوه قضائیه
۴۸	۵۵	مؤسسات خصوصی (ارائه دهنده خدمات عمومی)
۵۵۲	۱۳۴۵	شهرداری‌ها
۳۲۵	۴۴۵	سایر مؤسسات مشمول

در جدول و نمودار زیر وضعیت کلی پاسخگویی دستگاه‌های مختلف کشور در سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات را مشاهده می‌کنید:

پاسخ به شکایت	شکایت	پاسخ	درخواست	حوزه
1405	2493	20560	22115	قوه مجریه
9	21	219	272	قوه قضائیه
13	47	429	503	قوه مقننه
2	4	51	129	مؤسسات خصوصی
132	342	2171	3054	شهرداری‌ها
73	120	1374	1820	سایر مؤسسات
۱۶۳۴	۳۰۲۶	۲۴۷۰۴	۲۷۸۹۳	مجموع

یادآوری می‌شود در این مدت میانگین کلی زمان پاسخگویی ۶۰ روز و درصد پاسخگویی ۸۴ درصد بوده است.

در جداول یاد شده موسسات خصوصی ارایه دهنده خدمات عمومی عبارتند از:
اتاق اصناف / سازمان نظام مهندسی / سازمان نظام پرستاری / کانون وکلا / سازمان نظام پزشکی / کانون دفاتر
خدمات الکترونیک قضایی / کانون مترجمان رسمی و...
و سایر موسسات مشمول نیز عبارتند از:

بیمه‌ها / بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری / شوراها و اسلامی شهرو روستا / بنیاد مستضعفان / کمیته امداد /
دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی / سازمان تبلیغات اسلامی و... .

■ دستگاه‌های پرکار و کم‌کار سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات

۳۷۶ دستگاه فعال در سامانه به ۱۰۰ درصد درخواست‌ها پاسخ داده‌اند که عبارتند از: سازمان انرژی اتمی / شرکت
صنایع پتروشیمی خلیج فارس / سازمان جهاد کشاورزی استان فارس / سازمان حسابرسی / سازمان جهاد کشاورزی
استان چهار محال و بختیاری / دانشگاه زنجان / سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی / سازمان صنایع کوچک
و شهرک‌های صنعتی ایران.

۳۲۵ دستگاه و موسسه نیز با درصد پاسخگویی صفر هیچ اطلاعاتی به مردم ارائه نکرده‌اند که عبارتند از: شهرداری
اراک / شهرداری ورامین / شهرداری صفادشت / شهرداری اندیشه / شهرداری آستانه اشرفیه

۱۱۱ دستگاه در سامانه توانسته‌اند براساس زمان قانونی ۱۰ روز به درخواست‌ها پاسخ دهند؛ به عبارتی سریع‌ترین
پاسخگویی را از خود نشان داده‌اند که عبارتند از: سازمان هواشناسی / بانک مرکزی / وزارت اقتصاد / وزارت جهاد
کشاورزی / سازمان محیط زیست / وزارت نفت / سازمان ثبت احوال / شرکت مدیریت منابع آب ایران / روزنامه
رسمی.

۵۱۸ دستگاه و سازمان از زمان اتصال و فعالیت تاکنون هیچ درخواست نداشته‌اند.
پردرخواست‌ترین دستگاه‌ها از سوی مردم در بازه زمانی یادشده عبارتند از: سازمان برنامه و بودجه / وزارت
نیرو / وزارت کشور / شهرداری تهران / وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

بیشترین مدت زمان پاسخگویی یا به عبارتی کندترین دستگاه‌ها در پاسخ به درخواست‌های مردمی در سامانه
عبارتند از: سازمان تبلیغات اسلامی / کمیته امداد / دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی تابعه وزارت علوم / شهرداری‌ها
و شوراها و اسلامی شهر و روستا که میانگین زمان پاسخگویی آنها از ۵۰ تا ۹۰۰ روز به درازا کشیده شده است.
از حیث جغرافیایی مردم استان‌های تهران، اصفهان، هرمزگان، گیلان و خوزستان به ترتیب بیشترین درخواست‌ها
را در سامانه ثبت کرده‌اند.

وضعیت پاسخگویی دستگاه‌های مختلف به طور خلاصه در جدول زیر آمده است:

گزارش وضعیت اتصال دستگاه‌های مشمول قانون در سامانه	
دستگاه	توضیحات
قوه مجریه	بیشترین مشارکت و فعالیت/دستگاه‌های ، موسسات اصلی و توابع و استانداری‌ها (۱۳٪ غیر فعال موسساتی از وزارت صمت/تعاون /آموزش و پرورش / وزارت اطلاعات) متصل هستند
قوه قضاییه	فقط دو موسسه اصلی و چند سازمان استانی فعال ولی با پاسخگویی کم
قوه مقننه	فعال با همکاری و پاسخگویی متوسط (شورای نگهبان غیرفعال)
شهرداری‌ها	بیشتر کلانشهر و شهرهای اصلی متصل و در نیمه دوم سال ۹۹ با شتاب بیشتر پیوسته‌اند (پاسخگویی کم)
موسسات خصوصی مشمول	انجمن‌ها/نظام‌ها و اصناف شناسایی و بعضی فعال شدند- مشارکت و پاسخگویی ضعیف دارند
سایر موسسات مشمول قانون	شوراهای اسلامی(تعداد کمی متصل)/ بیمه‌ها(تعداد کمی متصل)/ موسسات بانکی(اکثرا فعال)/ شورای انقلاب فرهنگی در این دسته بندی فعال هستند- بنیاد مستضعفان/ ستاد اجرایی/موسسات اقتصادی آستان قدس رضوی/کمیته امداد(فعال غیر پاسخگو)/سازمان تبلیغات(فعال غیر پاسخگو)/ صدا و سیما موسساتی هستند که علیرغم پیگیری تاکنون غیرفعال یا غیر پاسخگو هستند

■ چگونگی ثبت نام در سامانه و درخواست دسترسی به اطلاعات:

خدمات سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات

شهروندان با مراجعه به صفحه اصلی سامانه و انتخاب گزینه «ثبت نام» وارد بخش سه مرحله‌ای ثبت نام می‌شوند. پس از ثبت اطلاعات، یک کد فعال‌سازی به شماره همراه همراه شهروند ارسال می‌شود که در بخش بعد باید با استفاده از آن حساب کاربری خود را فعال نمایند.

■ خلاصه و نتیجه‌گیری:

اجرای این قانون مترقی از زمان اجرا با چالش‌ها و موانع اجرایی مواجه بوده و هست. چون شفافیت را به‌جای اسرارگرایی دنبال می‌کند و الزام به پاسخگو کردن دستگاه و سازمان‌های عمومی و مدیران و کارگزاران در زمینه‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی دارد. اجرای این قانون در ایران را می‌توان به حکم انقلاب اساسی در نظام اداری، اجرایی و مدیریت کلان در کشور ارزیابی کرد.

در هر صورت مردم تاکنون بیش از ۲۷ هزار درخواست اطلاعات از طریق این سامانه ثبت کرده‌اند که معدل پاسخگویی کلی دستگاه‌های فعال ۸۴ درصد با میانگین زمان پاسخگویی ۶۰ روز است.

دستگاه‌ها و نهادهای بزرگی مثل وزارت کشور، وزارت نیرو، راه و شهرسازی، نفت و... بیشتر ارکان دولتی در این سامانه فعال و پاسخگو هستند و اگر چه در ابتدا به دلیل عدم آشنایی با قانون و دستاوردهایش اندکی مقاومت وجود داشت اما هم‌اکنون از هر دو جنبه انتشار و دسترسی عمومی اطلاعات همه مؤسسات با یکدیگر رقابت دارند و به‌رغم محدودیت‌ها و استثنائات قانونی بیش از ۴۷ هزار سند و بخشنامه و آیین‌نامه و قرارداد و... را در این سامانه منتشر و یا طی پاسخ به درخواست اطلاعات مردم منتشر کرده‌اند. اطلاعاتی که زمانی جزو اسرار سازمانی و رازهای مگوی مدیران بود هم‌اکنون با پشتوانه قانون، آیین‌نامه‌های اجرایی و شیوه‌نامه‌های موضوعی-اش در زمان مشخص باید به مردم ارائه و به صورت عمومی منتشر شود.

سامانه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات از زمان راه‌اندازی برای توانمندسازی شهروندان براساس نیاز و برای تسهیل و تسریع پاسخگویی دستگاه‌های تغییرات ایجاد کرد از جمله دسترسی عمومی به گزارش پاسخگویی دستگاه‌ها، ثبت شکایت از عدم ارائه اطلاعات، پیامک اطلاع‌ثابت درخواست برای سازمان‌ها، دسترسی به درخواست‌های مردمی، محرمانه کردن مشخصات درخواست‌کننده، پشتیبانی برخط خرابی، مشورت دهی برخط برای پاسخگویی دقیق، دسترسی به اسناد منتشر شده، دسترسی به گزارش‌های اجرای قانون، گزارش بهترین و بدترین دستگاه‌ها و مؤسسات و... اشاره کرد.

در حوزه اجرایی کردن قانون برخی اطلاعات به‌سختی و مقاومت به شهروندان داده می‌شود مثلاً اطلاعات شهری که جزو اطلاعات عمومی برای شهروندان است با تعلل سازمان‌های مرتبط و با احاله به یکدیگر دسترسی را برای شهروندان دشوار و طولانی می‌کنند در حالی که این نوع اطلاعات حق و تکلیفی باید برای عموم منتشر شوند. _